

Fórum:Testy2/Handicapovaní studenti

Studentům se speciálními potřebami, např. s poruchou zraku, dyslexií či dysgrafií, se upravují podmínky pro psaní testu tak, aby nebyli znevýhodněni oproti ostatním.

Vzhledem k tomu, že pro konkrétního studenta je třeba upravit podmínky řady zkoušek, které postupně absolvuje během studia, je výhodné, aby vysoká škola měla pracoviště, které se této problematice věnuje a dokáže zkoušejícím vydat příslušná doporučení.

Na lékařských fakultách se v praxi setkáváme jen s některými typy handicapů a míra postižení bývá mírná. V dalším textu shrneme proto doporučení věnovaná jen omezenému výběru poruch. Prakticky zpracované další informace čtenář nalezne například v materiálech ke státním maturitám ^[1], ^[2] nebo v publikacích organizace Association for Higher Education Access and Disability (<http://www.ahead.ie>), zejména ^[3].

Ve velké části případů je vhodné upravit podmínky zkoušky způsobem uvedeným v tabulce 10.4:

Tab. 10.4 Doporučené úpravy podmínek testování pro handicapované studenty

	Dyslexie	Dysgrafie	Poruchy zraku
Časový limit	Prodloužení časového limitu o 25 %	Prodloužení časového limitu o 25 %, pokud test obsahuje otevřené otázky (pro testy složené jen z výběrových otázek se časový limit neprodlužuje)	Prodloužení časového limitu o 75 %
Formální úpravy zadání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Větší bezpatkový font (např. Arial 14 nebo 16 bodů) ▪ Světle modrý, světle zelený nebo růžový papír ▪ Výrazné oddělení otázek		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Větší bezpatkový font (např. Arial 14 až 26 bodů) ▪ Řádkování 1,5 nebo 2 ▪ Zarovnání k levému okraji
Způsob odpovídání na test	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepoužívat formuláře pro strojové zpracování ▪ Umožnit zapisování odpovědi přímo do zadání namísto do odpovědního archu ▪ Delší odpovědi umožnit psát na počítači nebo zaznamenat zvukově	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepoužívat formuláře pro strojové zpracování ▪ Umožnit zapisování odpovědi přímo do zadání namísto do odpovědního archu ▪ Delší odpovědi umožnit psát na počítači nebo zaznamenat zvukově	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepoužívat formuláře pro strojové zpracování ▪ Umožnit zapisování odpovědi přímo do zadání namísto do odpovědního archu ▪ Delší odpovědi umožnit psát na počítači vybaveném software pro zrakově postižené nebo zaznamenat zvukově

Dále může být vhodné, aby student používal při zkoušce vhodné kompenzační pomůcky (např. elektronickou lupu). V každém případě je na jedné straně třeba minimalizovat znevýhodnění studenta se specifickými potřebami oproti intaktní populaci, na druhé straně však musí být pomůcky a úpravy podmínek takové, aby nevznikla neoprávněná výhoda oproti ostatním.

Mnohdy je vhodné, aby byl student se specifickými potřebami zkoušen odděleně od ostatních (např. v jiné místnosti). Je to nutné k tomu, aby nebyl vyrušován např. odcházejícími studenty, pokud mu byl prodloužen časový limit, nebo aby naopak nerušil ostatní, pokud např. část odpovědí nahrává jako zvukový záznam.

Rozhodnutí, že studentovi budou upraveny podmínky pro konání zkoušky, musí být podloženo odpovídajícím odborným posudkem o jeho speciálních potřebách. Posudek by kromě charakteristiky postižení a určení jeho tíže měl obsahovat i popis, jaké konkrétní činnosti jsou postižením ovlivněny, a obecné doporučení, jak při zkoušce omezit jeho dopad.

Odkazy

Reference

1. Cermat. *Maturita bez handicapu* [online]. ©2010. [cit. 2013-03-10]. <<http://www.novamaturita.cz/maturita-bez-handicapu-1404033473.html>>.
2. Cermat. *Maturita bez handicapu : Dokumenty ke stažení* [online]. ©2010. [cit. 2013-03-10]. <<http://www.novamaturita.cz/dokumenty-ke-stazeni-1404034076.html>>.
3. LOFTUS, Trudy. *Supporting students with dyslexia : Practical guidelines for institutions of further and higher education* [online] . 1. vydání. Dublin : AHEAD Educational Press, 2009. 55 s. Dostupné také z <http://www.ahead.ie/documents/Dyslexia_Handbook_09_Online.pdf>. ISBN 978-1-899951-20-8.

